

ನಾರ್ವಾಜಿನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿಯ ಪ್ರಮುಖತೆ

- ಜಿ ಎನ್ ರಿಚ್ರೆಡ್ ನೋ

ಪ್ರಶ್ನಾಪನೆ

ಎಂದರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೀ ‘ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಗೆ ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು’ ಹಾಲನೇಗಾಗಿ ಇದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೀ ಶಾಲಾ ಕೇಂದ್ರಿತ ಅಲ್ಲ; ಮಹತ್ವ ಕೇಂದ್ರಿತ. ಅದಲಿಂದ ಈ ಕಾಯ್ದಿಯ ಪ್ರಮುಖತೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾತ ಗ್ರಹಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗಳು ಈ ಕಾಯ್ದಿಯ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ ನಿಂಡುತ್ತಿರುವ ಅನಗತ್ಯ ಗಮನ ಹಾಗೂ ನಘೋಣಿಜ್ಞ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ತಿಳಿಮೂರಿಗಳಿಂದಾಗಿ ವಾಪ್ತವಾಗಿಲ್ಲ ಈ ಕಾಯ್ದಿಗೂ ನಾರ್ವಾಜಿನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಯಾವುದೇ ನಂಬಂಧಿತವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ನಂಜಕೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ನಂಜಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಕಾಯ್ದಿಗೆ ನಂಬಂಧಿತ ಇತರ ತಪ್ಪ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ‘ಈ ಕಾಯ್ದಿಯು ಖಾನರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಿಂದಳಾತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಮಾತ್ರವಿದ್ದು, ನಾರ್ವಾಜಿನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಇದಕ್ಕು ಯಾವುದೇ ನಂಬಂಧಿತವಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ತಪ್ಪ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ವಿಶದಿಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಲೀಂಬಿನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನಿಂಡಳಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಾರ್ವಾಜಿನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುಲತಾದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನಿಂಡಿಲ್ಲ.

‘ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಖಾನರಿ ಕೆರಣಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆರ್ ಟಿ ಇ ಕಾಯ್ದಿಯ ಉದ್ದೇಶ’ ಎಂಬ ಅಪನಂಜಕೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಬೇಕಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಭೇಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾಗ, ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಯಿತರು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ‘ಶಿಕ್ಷಣ ಕೆಂತ್ರತದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯತ್ವಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ಆರ್ ಟಿ ಇ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ರಧ್ಯಪಡಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ’ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಡೆ ಹಡೆ ಹೇಳುತ್ತಳೇ ಇದ್ದರು! ಕಾರ್ಯನಿರ್ತಿಯನ್ನು ರಂಡಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಭಾವಿ ಜನರಿಯವ ನುಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಂಧುಮೆಂದ್ದಿದ್ದಿಂದ ಅಲ್ಲದೇ ಮಾತನಾಷ್ಟಿಸಿದವು. ಕಾಯ್ದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇಕೆ ಇತ್ತು ಕಟು ಹೀಗೆಯ ನಿಲುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಭೇಯ ನಂತರ ಅವರೆಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಕಾಯ್ದಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯೇಪಲ್ಯ ಏಕೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು, ಅವರು ಹಂಡಿಕೊಂಡ ನಂಗತಿಗಳು ಬಲಪಡಿಸಿದವು – ಅದೆಂದರೆ ಕಾಯ್ದಿಯ ಎಲ್ಲ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾಗಳ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಡವಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಖಾನರಿ ಶಾಲೆಗಳೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬ್ಲಾಪು ಎಂದು ನಂಜರಿಯ ಈ ಶ್ರೀಯಿತರು, ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಗಳಿಗೂ ಚಿನಾಯಿತಿ ನಿಂಡುತ್ತಾ, ಮಹತ್ವ ಭರತಿಯಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೀರುವಂತಹ. ಖಾನರಿ ಶಾಲೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಚ್ಚೆ ಕಾಯ್ದೀ ಗಮನ ನಿಂಡುತ್ತದೆ ಎಂದೇ ನಂಜಿದ್ದರು. ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಬಲುದೊಡ್ಡ ಅಪಕಾರವೇ ನಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅನ್ವಯತ್ವ ಮಾತನಾಷ್ಟಿಸಿದ್ದಿದ್ದು ಬಗ್ಗೆ

5 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ 2,04,000 ಕೊಟೆ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂತೆ, ಈ ಶಾಸನದ ಅನುಷ್ಠಾನ ನಿಜಕ್ಕೆ ದಾಖಲಾಗಿಯೇ? ನಮ್ಮ ಮಹತ್ವ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯತ್ವಾಗಿ 5 ವರ್ಷದ ಅವಧಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ಕೊಟೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಶಿಯೋಳಿಸುವುದು. ‘ಬ್ರಹ್ಮ ಮೌತ್ರ’ ಎಂದೇನೂ ಎನಿಸುವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸಿರ್ಬಿಂಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಮೇಚ್ಚೊ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವಿಶಿಯೋಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಾರಿರಾಯ ಕೊಟೆಗಳು ನ್ಯಾಯಸಮೃತವೆಂದು ನಮುಂದುವುದಾದರೆ, ಭವಿಷ್ಯದ ಭರವಸೆಗಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ಕೊಟೆಗಳನ್ನು ವಿಶಿಯೋಳಿಸುವುದು ನಮುಂದಿರೀಯವಲ್ಲವೇ?

ಹಂಬಲವಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಹೀಗೆ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟೇನಿಂದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಭಾರೀದಾರರ ಪಡೆಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಆರೋ ಹಿ ಇ ೨೦೧೮ ಕಾಯ್ದಿಯ ಶಾಲೆಯ ಲೀಕೆ-ನೀಕೆ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾನವಂಡಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಕಾಗೂ ರ ಕಾಯ್ದಿಯೇಂಜನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ವಿಲ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ವಿಭಾಗವು ಕಲವು ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳು ಕಾಗೂ ಖಂಡ ಕಾಗೂ ಉಪಭಂಡಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ದುರಘಟನೆಯಿಂದರೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ನಿಬಂಧನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಆರೋ ಹಿ ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಒಂದೇ ! ಹೌದು, ಒಂದೇ - ೧ (೧)(ಬ್ರಿ) : ವಿಭಾಗ ರಾರಿಲ್ಲ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವ ಉಪವಿಭಾಗ ರ (ಬ್ರಿ) ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ : 'ಈ ಕಾಯ್ದಿಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕುನ್ನಾರವಾರಿ, ಒಂದು ಶಾಲೆಯು, ವಿಭಾಗ ಈ ಖಂಡ (ಬ್ರಿ) ರ ಉಪಭಂಡ (ಬ್ರಿ) ಕಾಗೂ (ಬ್ರಿ) ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವಂತೆ, ನನೆ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿಯ ಪ್ರತಿಶತ ಅಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು. ಅದೂ ಸಮಾಜದ ದುಃಖ ವರದ ಕಾಗೂ ಅನನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವರನ್ನು ನೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಉಚಿತ ಕಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊನೆಯ ಹಂತದವರೆಗೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು'. ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ನಾಯಾರಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಈ ನಿಬಂಧನೆಯು ಕೆಲವೇ ಲೀಕೆಯ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತವಾಗಿದೆ - 'ತನ್ನ ಖಿಜು ವೆಜ್ಞಾಗಳಿಗೆ ನಕಾರ ಅರ್ಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ನಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಲೀಕೆಯ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಇರುವ ಅನುದಾನರಹಿತ ಶಾಲೆ' : ಅತುಭಾಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನು 'ಅಪ್ಪಣ ಖಾಸರಿ ಶಾಲೆ' (ಅನುದಾನ ಪಡೆವ ಖಾಸರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬಿರುದ್ವಾರಿ).

ಭಾರತದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ಈ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಿರುವುದು ದುರಘಟನೆಯ ನಂಂತರ ನಾವು ಗಮನವನ್ನು ಈ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಜಾಲಿಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಕೇಂದ್ರಿಕೃತಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಂಡಕರು ಈ ನಿಬಂಧನೆಯಿಡಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಖಾಸರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕಲ್ಪನೆಯವತ್ತ ಅರ್ಥವಾ ಈಗಾಗಲೇ ಖಾಸರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇದಲಿಂದ ಆಗುವ ಅಡ್ಡ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೇಲೆ, ಹೊರಾಟಗಾರರು ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಕಾಗೂ ಹಾರದಣಕ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಷ್ಟಾನಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಕಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಜ್ಞರು ಈ ನಿಬಂಧನೆಯ ನಾಧಕಬಾಧಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾರಿ ಬರೆಯಿವ ಕಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರತ್ವಕ್ಕೆ ಇದಲಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಹೀಗೆ ಗಮನ ಕಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅನಾಹತದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟೇಂದರೆ, ಕಾಯ್ದಿಯ ನಿಯಮಗಳೇನು ಎಂದು ವಿಜಾಲಿಸಿದರೆ ಸಿಗುವ ಬಹಳಷ್ಟು ಉತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರೇ ಪದಗಳಾರುತ್ತವೆ : 'ಖಾಸರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೫೫% ಮಿನಿಮಾಲಿ' :

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಲವಾರು ವಿಷಯಗಳು, ಉಪವಿಭಾಗಗಳು ಕಾಗೂ ಖಂಡಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ತಾರ್ತರಿ ವಿಭಾಗಗಳು ಇರುವುದಲಿಂದ, ೧೨ (ಬ್ರಿ)ಯನ್ನು ಮೀರಿ ದೃಷ್ಟಿಕಾರಿಸಿದರೇ ನಾತು ಈ ಕಾಯ್ದಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅಲಿಯಿಬಹುದು.

ಈ ಕಾಯ್ದಿಯ ಕಾನೇನೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಬೀರೆ ಬೀರೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಶಿಂಘಿಕೆಯನ್ನು ನೊಂಡಬೇಕು. 'ಮನ', 'ಶಾಲೆ', 'ಹೊಂಡಕರು', 'ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು', 'ಕ್ರಾಟಿಕೆಂಪನ್ ಶ್ಲೇ' ಕಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವಿವರಣೆಯತ್ತ ಗಮನಕಲನುವ 'ಪೂರ್ವಭಾವ' ಎಂಬ ಶಿಂಘಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ.

ಕಾಯ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನುಂದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು ವಿಭಾಗಿಸಲಬ್ಬಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾಲ್ಕನೇಯ

12.9 ಲಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈರಳೆಯನ್ನು ನೀರಿಸುವುದು ನಾಳ್ವಿವೆ?

ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೊಡಿಸಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಾಯ ಪ್ರಗತಿ ನಾಳಿಸುವಾಗಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಈ ವಹಕ್ಕುದ ಅಂಶವನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಂದ ರೂಪ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೈರಳೆಯನ್ನು ನೀರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಒಳದಾಗಿಗಳ್ಲ, ಸೂಕ್ತ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತರಬೇತುಗೊಳಿಸಲೇಬೇಕಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಿದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕ-ವಿದ್ಯುತ್ ಅನುಪಾತ (1 : 50)ದೊಂಬಿಗೆ ಸಲಿದಾರಿಸಲು ರಾಹಿಸಲಾಗಿದೆ. 5.5 ಲಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷಕ ಹುದ್ದೆಗಳ ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಎಲ್ಲ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯುತ್-ಶಿಕ್ಷಕರ ಅನುಪಾತ, ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಗಳ ರಚನೆ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶಾಲೆ ಎಂದು ಪರಿಗಳಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಮಾದರಿ ಹಾಗೂ ಮಾನದಂಡನಾದ ಕಾರ್ಮಾನ ವೈದರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯಬಲ್ಲ ಕಟ್ಟಬಹುದು ಹಾಗೂ

ಶೌಕಾಲಯಗಳು, ಸಮಾಜವಾರಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಆಟದ ಪರಿಕರಗಳು ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ನಿಬಂಧನೆಗಳೊಡನೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಒಂದು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ತಾಕಿನಲ್ಲು ಬೇಕಾದ ಸಮರ್ಪಾಲಿಕಾನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರಿ ತರಗತಿ ಆಧಾರಿತ ವೈಲ್ಯಾಪಾಪನಗಳು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇರುವುದು, ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರಿ ತರಗತಿ ಆಧಾರಿತ ವರ್ಣನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾರಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ಮುಣಾತ್ಮಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು : ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಷ್ಯ ಇರುವ ‘ಬಳ್ಳಿ’ ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ(ನಾವಾಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾನರಿ ಎರಡೂ) ನಾಮಾನ್ಯವಾರಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸೇಳಿಯಲು ವಿಧಿಸುವ ಶ್ವಾಸಂಪೀಠನ್ ಶುಲ್ಪ ಇಲ್ಲವೇ ‘ಪ್ರವೇಶಾತಿ ದೇಣಿಗೆ’, ತಮ್ಮ ವೈಭವಿಂತ್ರುತ ತಿರುಚೆದ ಇಲ್ಲವೇ ವಿಕೃತ ವಿಜಾರಣೆಗೆ ಒಪ್ಪದ ಹೊಂಡಕರು/ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೇರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಿಂಬಿಸ್ತು – ‘ವರ್ಣವಣಿ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ನಿರಾಕರಣಿ’, ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾರಿ ನಿರ್ಜೀವಿಸುತ್ತದೆ.

**ಇ ಕರ್ಬ್ ಹಾರ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌. ಲಾ ಎಂಡ್ ಪಾಲನಿ
(HELP)**

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಜೆಪ್ಸ್ ಪ್ರೀಮಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ, ದಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಆರ್ ವಾಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಗೆನೆರ್ಸ್, ಶಿಕ್ಷಣ ನಿರ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸ್ತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಆರ್ ಇ ಇ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ನಿರ್ಭಾತ್ವದ್ದಿಲ್ಲ. ಕಾಯ್ದಿಯು ಅಂರಿಕ್ಕೆತವಾದ ಮೇಲೂ ಅದರ ಜಾಲಯಾಜ್ಞನ ವಿಫಲತೆಗೆ/ಇಂಬಳ್ಳಿ ಮುಖ್ಯಕಾರಣ ಎಂದು ಕಂಡಬಂದಂದೆಂದರೆ, ಸಂಬಂಧಿಸಬೇಕಾಗಿ ಅದರ ವಿಷಯಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು. ಶಾಲಾ ಅಡಳಿತ ಮಂಡಳ, ಶಾಲಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಾಬಿತಿಗಳು, ಹೊಳೆಕರು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಕಾಯ್ದಿಯು ಅಜಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಹಾಗೂ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲವು ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ಹಿಂದು ಸಾಧನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮನಗಾಳಿತು. ಅರೋಚಿಜ ಯಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾರಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲು ಹಕ್ಕು ಅಡಳಿತ ಜೋಕಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯತು. ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ಯಾಯ ಬಾಲಕೆಳೆಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಪೌಲ್ಯಮಾಡನ ನಾಮಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡವು. ಅಳ್ಳುರ ಫೌಂಡೇಷನ್, ಬಾಷ್ಟ್ವಿ, ‘ಸೈಪ್ ದ ಜಿಲ್ಲೆ’, ಯಾದಿಲಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಇನ್ಫೋಟೆಕ್ ಮತ್ತು ಅಜೆಂ ಪ್ರೀಪ್ಸ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ‘ಹೆಚ್’ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ ಉದ್ದೇಶ ಅಂದಿನ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ಅಂತರಿಸಿದೆ. ಇದನ್ನು ದೇಶದ ಜಿತರೆಡೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ‘ಹೆಚ್’ ಭಾರಿಂದಾರರನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಮಹತ್ವದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಕಾಯ್ದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾರಿವೇ, ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಜಮ್ಮು ಕಾಗೂ ಕಾಶ್ಮೀರ (ಆ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರವೂ ತನ್ನದೇ RTE ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ಜಾಲಿಗೊಳಿಸಿತು) ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಿಡೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಾರ್ವಾಜಿನಿಕ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ, ಏರಡರಲ್ಲಿ ಅನ್ನಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದೊಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಮಹತ್ವದ ಮೂಲಭಾತ ಹಕ್ಕು ಎಂಬ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ (RTE Act) ಯನ್ನು 2009ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸಂಪತ್ತು ಜಾಲಿಗೊಳಿಸಿತು. ಏಪ್ರಿಲ್ 2010ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ಜಾಲಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿ, ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನುಭಾತವನ್ನು ಸಲಿದಾಗಿಸಲು 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದು ಶಾಲಾಭಿತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅಂತಹ ಶಾಲೆಗಳು ಈ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ಜಾಲಿಗೊಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದಲಿಂದ ಅಂತಹ ರಾಜ್ಯದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿನಾಯಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಾಯಿತು. ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಏನೇ ಜರಳಿ, ನಾರ್ವಾಜಿನಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಅಡಳಿತಕ್ಕೂಳಿದ್ದರೆ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿರು ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿರಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳೂ ಇದನ್ನು ಜಾಲಿಗೊಳಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಹೆಚ್ ಮಹತ್ವದ ಹಾತ್ರು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿರಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಯ್ದಿಯು, ನಷ್ಟ ನಾರ್ವಾಜಿನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಇದಲಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಾನ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತರುವುದನ್ನು ನಾಧ್ಯವಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಯ್ದಿಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಹಾಗೂ ಕಾಯ್ದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಮಹತ್ವ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ನಾವು ಹೋರಾಡಿರುವೇ, ನಮಗೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ? ಆಗ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳೂ ಅಗತ್ಯ ಮೂಲಭಾತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ನೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯತ್ರಾಂಕ ಇರುವ, ನಷ್ಟ ಸಂಬಿಧಾನದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತಹ ಹಾಗೂ ಉಚಿತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದ್ದಾರೆ. ನಷ್ಟ ಮಹತ್ವದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಕಾಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ★ ನಷ್ಟ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾದರಿಯ ಶಾಲೆಗಳ ಇದ್ದವು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇವೆ.

ಆದಾಗ್ಯ, ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಅದು ಜನ್ಮತಳೆದ ಸಮಾಜ/ಸಮುದಾಯದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವಂತಹುದು. ಒಂದು ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ, ಶಾಂತಿ ನಾನಾವನ್ನು ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಎಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿ, ನಮಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರೆ, ನಾವು ಇತ್ತೀಚಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಿಸ್ತೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಿಲವನ್ನು ತುಂಬಲು, ಕಾಯ್ದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದಿಯು ಸಮಾನತೆಯು, ಘನತೆಯು ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗನೆ ತಿಳಿಸುವ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂದಿಂದಿ ಈ ಕಾಯ್ದಿಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ

ಹ್ರಾಫಿಲಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆಗಮಾಡುವತ್ತ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಮಾನ ಹಾಗೂ ಘನತೆಯಿಲ್ಲ ಕಲಿಕೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವತ್ತ ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಿಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ನಮಾನತೆ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ನಿಷಾರ್ಥಕ ಪಾಠ ಏಹಿನುವುದಿಲ್ಲದೆ, ಅವು ಮಕ್ಕಳ ವಿವಿಧ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿಂಗಡಣಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿವೆ.

ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತ ವಿಧಾನವು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊನತು - ಹಾಗಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕಿನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ನಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಅತ್ಯಾರ್ಥ; ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದಿಗತಗೊಳಿಸಲು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಡಲಿಯ, ಅಂದರೆ ಹೈಕ್ಕುಹ ಆಧಾರಿತ ಜೋಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತ ಜೋಕಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಅವಶ್ಯಕ.

ಈ ಕಾಯ್ದಿಯ ಒಂದು ಮನುಖಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿಗೂ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವ ಇತರ ಭಾರಿದಾರರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗೂ ಒಂದು ಜೋಕಟ್ಟಿನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಾಯ್ದಿಭಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ನಾಮಾಂಶಕ್ಕನುಸಾರ, ಒಂದು ಮನುಖಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲೇ ಬೇಕಾದ ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಹೊಸೆಯನ್ನು ಈ ಕಾನೂನು ಹೊರಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನೀರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ನಾಕಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಸ್ತುತಿಯ ಆಡಳಿತವು ಜವಾಬ್ದಾರರಾರಿಯತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ನಿಗದಿತ ನಿಯಮಗಳು ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣದಂಡಗಳನ್ನು ಹಾಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿರೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯೂ ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು; ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುಖಿನ ಪ್ರಗತಿಯೆಡೆಗೂ ಗಮನ ಕಲಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯ ಅಳವುದ್ದಿಗೆ ಹೊಂಡಿಕರ ಸಮುದಾಯವೂ ಜವಾಬ್ದಾರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಶಾಲೆಯ ‘ಪಜ್ಜಕ್’ ಸ್ಕೂಲ್, ಅಂದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿನ ‘ಅಪ್ಪಂ ಖಾನರಿ ಶಾಲೆ’ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ಇನ್ನಷ್ಟು

ಮಹತ್ವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ- ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ನಾವಾಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವೃವಿಷ್ಟಿಗೆ ಆರ್ ಹಿ ಇ ಕಾನೂನು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದಾಗಿದೆ.

* ಕೆಲವು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಖಾನರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಅನುದಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದದಲಿಂದ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವಾಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವೃವಿಷ್ಟಿಯ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದ್ದವು.

ರಿಫೆರೆನ್ಸ್ ಅವರು ಅಜೀಂ ಪ್ರೈಮ್‌ರೋಜ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಹಾರ್ಫ್ ಹಾಲೆಸ್ ಅಂಡ್ ರೋನೇನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಹೈಫೆನ್‌ರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ: ಅವರು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ‘ಹಳ್ಳಿ ಖಾರ್’ ಎಷ್ಟಿಕೆನ್‌ನ್ನು ಲಾ ಅಂಡ್ ಹಾಲೆಸ್‌ಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚೌಲ್ಬುಮಾಪನ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೀತಿ ಅವರ ಸಂಜೀವನಾ ಆಸ್ತಿತ್ವ ವಿಷಯಗಳು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಕುಲತಾದ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರ ಪ್ರಜಾತ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು: ++++++

